

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π.Μ.Σ. «ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ»

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2018

Copyright © 2018

ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗΣ & ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Τα δικαιώματα της ελληνικής έκδοσης του παρόντος εντύπου ανήκουν στον Τομέα Αθλητιατρικής & Βιολογίας της Άσκησης του ΤΕΦΑΑ του Πανεπιστημίου Αθηνών. Η δημοσίευση φωτογραφιών, η μερική ή ολική ανατύπωση καθώς και η λήψη φωτοαντιγράφων από το έντυπο απαγορεύονται χωρίς την έγγραφη άδεια του Πανεπιστημίου.

▶ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	1
ΜΕΛΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	2
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	3

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	4
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	4
Π.Μ.Σ. «ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ»	5
Αντικείμενο & Σκοπός	6
Μεταπτυχιακοί Τίτλοι	7
Δομή του Π.Μ.Σ.	7
Διάρκεια Φοίτησης	10
Πρόγραμμα Σπουδών	10
Πρόγραμμα μαθημάτων	11
Περιεχόμενο - Περιγραφή μαθημάτων	14
Κατηγορίες και Αριθμός Εισακτέων	18
Επιλογή Φοιτητών	18
Εγγραφή στο Πρόγραμμα	21
Φοίτηση στο Π.Μ.Σ.	22
Εξετάσεις και Αξιολόγηση Μεταπτυχιακών Φοιτητών	22
Μεταπτυχιακή Έρευνα	24
Υποχρεώσεις και Δικαιώματα Μεταπτυχιακών Φοιτητών	26
Ανάθεση Διδασκαλίας – Διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ.	28
Υποδομή Π.Μ.Σ.	30

▶ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Ο παρών οδηγός σπουδών συντάχθηκε με βάση το νέο θεσμικό πλαίσιο ίδρυσης και επανίδρυσης των μεταπτυχιακών σπουδών του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/Α'/2017), «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» και την υπ' αριθμ. 216772/Ζ1 Υ.Α. (ΦΕΚ 4334/Β'/12-12-2017), «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών», εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος (23/4/2018), από την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ (09/05/2018) και από τη Σύγκλητο του ΕΚΠΑ (14/05/2018), δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Επανάδρυσης του Π.Μ.Σ. 2555/Β'/02-07-2018 και ΦΕΚ Έγκρισης του Κανονισμού του Π.Μ.Σ. 4583/Β' 4583/18-10-2018) και ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2018-19 και εντεύθεν.

Οι προηγούμενες εκδόσεις αυτού του οδηγού σπουδών είχαν συνταχθεί και επιμεληθεί από τους Καθηγητές Βασίλη Κλεισούρα, Νίκο Γελαδά και Κωνσταντίνο Μπουντόλο, που διετέλεσαν Διευθυντές του Π.Μ.Σ. «Βιολογία της Άσκησης» από την ίδρυσή του (1998) έως σήμερα. Η σύνταξη του παρόντος οδηγού βασίζεται κατά το πλείστον στο περιεχόμενο των προηγούμενων εκδόσεών του με προσθήκες και τροποποιήσεις που επέβαλαν οι πρόσφατες αλλαγές στη σχετική νομοθεσία.

▶ ΜΕΛΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μ. ΚΟΣΚΟΛΟΥ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια (Διευθύντρια Π.Μ.Σ.)

Ε. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, (Σύμβουλος Σπουδών)

Δ. ΜΑΝΔΑΛΙΔΗΣ, Επίκουρος Καθηγητής

Β. ΠΑΣΧΑΛΗΣ, Επίκουρος Καθηγητής (Σύμβουλος Σπουδών)

Χ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Επίκουρος Καθηγητής

► ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Π.Μ.Σ. «Βιολογία της Άσκησης» λειτουργεί από το 1998 ως ένα καλοδομημένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Ε.Κ.Π.Α. Έχοντας διανύσει ήδη μία πορεία 20ετούς αξιόλογης επιστημονικής δράσης, έχει αναγνωρισθεί στον κλάδο μας, αλλά και ευρύτερα στην ακαδημαϊκή κοινότητα, ως Πρόγραμμα αξιόπιστο, που διέπεται από σαφές πλαίσιο λειτουργίας και παρέχει υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακή εκπαίδευση, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην εξέλιξη της επιστημονικής γνώσης για την αξιοποίηση της άσκησης ως μέσου όχι μόνο για τη μεγιστοποίηση της σωματικής απόδοσης αλλά και για την προαγωγή της υγείας, της ευρωστίας και της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Στον παρόντα οδηγό σπουδών, ο οποίος αποτελεί συνέχεια των προηγούμενων οδηγιών του Προγράμματος, περιγράφονται το περιεχόμενο, οι διαδικασίες, οι αρχές και οι κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. «Βιολογία της Άσκησης», όπως έχουν διαμορφωθεί μετά την πρόσφατη επανίδρυσή του και ισχύουν από το ακαδημαϊκό έτος 2018-19. Η μελέτη του από φοιτητές και διδάσκοντες κρίνεται χρήσιμη και απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία του Προγράμματος στα διεθνή πρότυπα της επιστημονικής δεοντολογίας και της ακαδημαϊκής άμιλλας.

Οι Μεταπτυχιακές Σπουδές δίνουν την ευκαιρία για εμβάθυνση γνώσεων στο πεδίο ενδιαφέροντος του κάθε υποψηφίου. Η απόκτηση γνώσης θεωρείται ως η καλύτερη επένδυση για προσωπική και κοινωνική προκοπή, απαιτεί όμως και τίμημα: σκληρή μελέτη, σχολαστική ενασχόληση, αφοσίωση, συνέπεια. Η προσήλωση διδασκόντων και διδασκομένων στον κοινό στόχο και η ευσυνειδησία στην τήρηση των καθηκόντων και των υποχρεώσεών τους αποτελούν εχέγγυα για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με ποιοτικό επιστημονικό και εκπαιδευτικό αποτέλεσμα. «Ο σωστός δρόμος είναι ο ανήφορος» λέει ο Καζαντζάκης. Ας τον ακολουθήσουμε. Η θέα από ψηλά θα μας αποζημιώσει...!

Η Διευθύντρια του Προγράμματος

Μαρία Δ. Κοσκολού
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

► ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

► Γενική Θεώρηση Μεταπτυχιακών Σπουδών

Οι Μεταπτυχιακές Σπουδές αποτελούν τη φυσική προέκταση και ολοκλήρωση των Προπτυχιακών Σπουδών και αποβλέπουν στη δημιουργία νέων ερευνητών στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο. Οι νέοι αυτοί ερευνητές προσδοκείται να ανεβάσουν το επίπεδο της επιστήμης στη χώρα μας κι έτσι να βοηθήσουν άμεσα και έμμεσα στην κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη των επόμενων γενιών, ώστε οι πολίτες του αύριο να είναι ευτυχέστεροι, υγιέστεροι και καλύτερα μορφωμένοι από τους σημερινούς. Κάθε προσπάθεια και θυσία του κοινωνικού συνόλου για προαγωγή Μεταπτυχιακών Σπουδών πρέπει να καθοδηγείται αδιάκοπα από αυτόν τον στόχο: τη δημιουργία καλύτερου μέλλοντος. Η ανάγκη Μεταπτυχιακών Σπουδών υπήρχε πάντα, είναι όμως στην εποχή μας πολύ πιο έντονη, γιατί η κατάκτηση των επιστημονικών γνώσεων μεγαλώνει με ρυθμό ταχύτατο και χρειάζεται η ειδίκευση έπειτα από την γενική μόρφωση που πρέπει να προσφέρει ο προπτυχιακός κύκλος. Ακόμα, γίνεται εντονότερη η ανάγκη για ανάπτυξη της έρευνας, που είναι συνυφασμένη με τις Μεταπτυχιακές Σπουδές, ενώ παράλληλα η απαίτηση για διεπιστημονικές και διακλαδικές δραστηριότητες γίνεται όλο και μεγαλύτερη, όσο προχωρεί η εξάντληση των παραδοσιακών επιστημών. Έτσι, οι Μεταπτυχιακές Σπουδές παίζουν αναμφισβήτητα έναν ξεχωριστό και σημαντικό ρόλο τόσο στο ανώτατο στάδιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας όσο και ως συνδετικός κρίκος ανάμεσα στην ειδίκευση και στην έρευνα στο Πανεπιστήμιο, αναδεικνύοντας τον σημαντικό ρόλο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις διαγραφόμενες προοπτικές της κοινωνίας.

► Κανονισμός Σπουδών

Για την εύρυθμη λειτουργία ενός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και την αρμονική και παραγωγική συνύπαρξη των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας που εμπλέκονται σ' αυτό κρίνεται απαραίτητη η ισχύς και εφαρμογή μίας σειράς κανονισμών.

Ο Κανονισμός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών αποβλέπει στα κάτωθι:

- Να κωδικοποιήσει τις προϋποθέσεις και την αυστηρή τήρηση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής διαδικασίας από την εγγραφή των μεταπτυχιακών φοιτητών στο Πρόγραμμα μέχρι και την αποπεράτωση των σπουδών τους.
- Να προσδιορίσει το δομικό πλαίσιο μιας στενής, αρμονικής και απρόσκοπτης συνεργασίας μεταξύ καθηγητών και μεταπτυχιακών φοιτητών, με απώτερο στόχο τη μύηση στη συλλογική εργασία, την τήρηση της επιστημονικής δεοντολογίας και της ακαδημαϊκής αμίλλας και την προώθηση της ερευνητικής δραστηριότητας.

Το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών οργανώνει μέσω επανίδρυσης και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Βιολογία της Άσκησης», σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με αριθμ. 743/8-6-2018 (ΦΕΚ 2555/Β'/02.07.2018) και τις διατάξεις του ν. 4485/2017, που οδηγεί στη χορήγηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης με εστίαση τη Βιολογία της Άσκησης. Το Π.Μ.Σ. προβλέπεται να λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2027-2028 εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 32 και την παρ. 6 του άρθρου 44 του ν. 4485/2017.

Το Π.Μ.Σ. «Βιολογία της Άσκησης» αποτελεί αναπόσπαστη συνέχεια του προπτυχιακού κύκλου σπουδών της Αθλητικής Επιστήμης, εμβαθύνοντας κυρίως στο επιστημονικό πεδίο των προσαρμογών του ανθρώπινου οργανισμού κατά την άσκηση με στόχο τη διατήρηση και βελτίωση της απόδοσης, της υγείας και ευρωστίας του ανθρώπου.

Το Π.Μ.Σ. «Βιολογία της Άσκησης» έχει ολοκληρώσει έναν κύκλο 20/ετούς επιστημονικής δράσης (έναρξη λειτουργίας το 1998) στη βάση ενός δομημένου μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος και μετέπειτα της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Ε.Κ.Π.Α. Παρήγαγε νέα επιστημονική γνώση μέσω της εκπόνησης και επιτυχούς ολοκλήρωσης μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών, η οποία στο μεγαλύτερο μέρος της έχει δημοσιευθεί σε έγκυρα και υψηλού κύρους διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Απέκτησε την αναγκαία αξιοπιστία και εδραιώθηκε στην ακαδημαϊκή κοινότητα, αλλά και στον επιστημονικό κλάδο, ως Πρόγραμμα με αυστηρές προδιαγραφές και σαφείς κανόνες λειτουργίας.

Η αναγκαιότητα συνέχισης της λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Βιολογία της Άσκησης», μέσω επανίδρυσης, προκύπτει επιτακτικά από την ανάγκη της κοινωνίας μας να αναζητήσει αξιόπιστη επεξήγηση-ερμηνεία, καθοδήγηση και προσφορά εξειδικευμένης γνώσης σχετικά με την επίδραση της άσκησης στη βελτίωση της απόδοσης, στην ευεξία, στην υγεία και στην επίτευξη ενός επιπέδου καλής διαβίωσης του ατόμου. Βασικό στόχο στην προετοιμασία των ερευνητικών προτάσεων και σχεδιασμών του Προγράμματος αποτελούν τα οφέλη της άσκησης στον ανθρώπινο οργανισμό που κυριαρχούν στην καθημερινότητα αλλά συμβάλλουν και στην περαιτέρω ανάπτυξη και προοπτική της κοινωνίας.

▶ Αντικείμενο & Σκοπός

Σκοπός του Π.Μ.Σ. «Βιολογία της Άσκησης» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο των προσαρμογών του ανθρώπινου οργανισμού κατά τη σωματική άσκηση, για τη βελτίωση, διατήρηση και αποκατάσταση της υγείας και ευρωστίας του ανθρώπου, καθώς και τη μεγιστοποίηση της απόδοσής του.

Το Π.Μ.Σ. επιδιώκει την κατάρτιση και μύηση νέων επιστημόνων στη Βιολογία της Άσκησης προσφέροντάς τους ένα ευρύ φάσμα ακαδημαϊκών επιλογών έτσι ώστε: α) να κατανοήσουν σε βάθος τις βιολογικές προσαρμογές κατά τη μυϊκή προσπάθεια, άμεσες και μακροπρόθεσμες, καθώς και τους παράγοντες που τις επηρεάζουν και τους μηχανισμούς που τις διέπουν, β) να αποκτήσουν την ικανότητα αξιολόγησης και σύνθεσης της υπάρχουσας γνώσης που προέρχεται τόσο από εξειδικευμένη έρευνα στη Βιολογία της Άσκησης, όσο και από αναζητήσεις πολυ-επιστημονικής προσέγγισης, γ) να αναπτύξουν ικανότητα θεωρητικής προσέγγισης ερευνητικών προβλημάτων, διατύπωσης υποθέσεων, σχεδιασμού και διεξαγωγής ερευνών, ανάλυσης, ερμηνείας, παρουσίασης και δημοσίευσης δεδομένων, δ) να μεταδώσουν γνώση σχετική με την άσκηση και τη φυσική δραστηριότητα ως μέσων προαγωγής και αποκατάστασης της υγείας, της ευρωστίας και της ποιότητας ζωής των πολιτών, ε) να συμβάλουν ερευνητικά στην εργονομική και κινησιολογική ερμηνεία ανθρώπινων δραστηριοτήτων της καθημερινότητας και της αθλητικής απόδοσης, στ) να ενισχύσουν τη θεωρητική τεκμηρίωση των βιολογικών προσαρμογών του ανθρώπου κατά την άσκηση και την καθημερινή του διαβίωση.

Το Π.Μ.Σ. «Βιολογία της Άσκησης» αποσκοπεί στην παραγωγή νέας γνώσης που έχει σχέση με τους παράγοντες που επηρεάζουν τη βελτίωση της σωματικής κατάστασης και της υγείας του ανθρώπου (φυσική άσκηση, διατροφή, κ.ά.), αλλά κι αυτούς που μπορούν να επιδράσουν θετικά στην αποκατάσταση ενός ατόμου που έχει επηρεαστεί η υγεία του. Είναι σαφές πως στον πυρήνα της επιστημονικής κατεύθυνσης του Π.Μ.Σ. αναδεικνύονται τα οφέλη της σωματικής άσκησης στη ζωή του ατόμου, ειδικότερα στην ανάπτυξη των παιδιών, αλλά και στη διατήρηση της υγείας των ηλικιωμένων, και αποδεικνύεται η θετική σχέση ανάμεσα στην άσκηση, την υγεία, την ανάπτυξη και γενικά τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών της κοινωνίας μας.

Με την κατάρτιση εξειδικευμένων επιστημόνων στους παραπάνω τομείς καλύπτονται αιτήματα και ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας τα μέλη της οποίας έχουν ως στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την παράταση του προσδόκιμου επιβίωσης. Οι απόφοιτοι του Προγράμματος θα στελεχώσουν μελλοντικά τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και θα συμβάλουν στην αναβάθμιση του στελεχικού δυναμικού οργανισμών, φορέων και επιχειρήσεων, που προάγουν το κοινωνικό αγαθό της σωματικής άσκησης και του αθλητισμού. Πρόσθετα επιδιωκόμενα αποτελέσματα είναι:

α. η εδραίωση της υπάρχουσας συνεργασίας με Πανεπιστήμια της Αλλοδαπής,

β. η ενίσχυση της κινητικότητας φοιτητών και διδακτικού προσωπικού, και
γ. η προσέλκυση ευρωπαϊών φοιτητών και διδακτικού προσωπικού στο εν λόγω Πρόγραμμα, που προβλέπει ορισμένες διδακτικές ενότητες να προσφέρονται και στην αγγλική γλώσσα προς επίτευξη αυτού του στόχου.

▶ Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών, το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στη «Βιολογία της Άσκησης» (MSc in "Biology of Physical Activity") με τις εξής ειδικεύσεις:

- ▶ **Αθλητιατρική – Αθλητική Φυσικοθεραπεία και Αποκατάσταση** (Sport Medicine – Sport Physical Therapy and Rehabilitation)
- ▶ **Αθλητική Βιομηχανική – Κινησιολογία και Εργονομία** (Sport Biomechanics – Kinesiology and Ergonomy)
- ▶ **Εργοφυσιολογία, Διατροφή, Άσκηση και Ποιότητα Ζωής** (Exercise Physiology, Nutrition and Quality of Life)

Οι μεταπτυχιακοί τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

Δίνεται η δυνατότητα συνδυασμού του προγράμματος ΕΡΑΣΜΟΣ με τη συμμετοχή στο Π.Μ.Σ. «Βιολογία της Άσκησης».

▶ Δομή του Π.Μ.Σ.

▶ Όργανα Διοίκησης

Αρμόδια όργανα για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. είναι:

▶ **Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου.** Είναι αρμόδιο όργανο για θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα του Π.Μ.Σ. Επίσης, ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με το Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

▶ **Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου.** Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο

οποίος εκτελεί χρέη προέδρου, και τους Κοσμήτορες του Πανεπιστημίου ως μέλη. Έχει ως αρμοδιότητα να ελέγχει την εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος για ίδρυση Π.Μ.Σ. ως προς την πληρότητα και ορθότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων και ως προς την ενδεχόμενη αλληλοεπικάλυψη με άλλα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύονται στα Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος. Εάν χρειαστεί κάνει υποδείξεις επί της εισήγησης και όταν τελικά την κάνει αποδεκτή τη διαβιβάζει στη Σύγκλητο για έγκριση. Τα μέλη της δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβής ή αποζημίωσης για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

► **Η Συνέλευση του Τμήματος.** Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- α) εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου για την αναγκαιότητα ίδρυσης Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν.4485/2017,
- β) ορίζει τα μέλη των Σ.Ε.,
- γ) κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ.,
- δ) συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών,
- ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.,
- στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από επιμέρους διατάξεις του Κεφ. ΣΤ' του ν. 4485/2017).

► **Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.** Απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ του Τομέα Αθλητιατρικής & Βιολογίας της Άσκησης, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβή ή αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή. Πρόεδρος της Σ.Ε. είναι ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., ο οποίος ορίζεται από τη Συνέλευση μεταξύ των μελών της Σ.Ε. Η θητεία του Προέδρου της Σ.Ε. μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος. Ειδικότερα:

- α) Εισηγείται στη Συνέλευση την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ.
- β) Εισηγείται τον επιβλέποντα καθηγητή και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής πρότασης και εξέτασης μεταπτυχιακών εργασιών, ο ορισμός των οποίων επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.
- γ) Εξετάζει φοιτητικά θέματα, όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, αναγνώρισης μαθημάτων από προηγούμενη μεταπτυχιακή εκπαίδευση, αντικατάστασης μαθημάτων του παρόντος Προγράμματος με μαθήματα άλλων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, αντικατάστασης επιβλέποντα καθηγητή, αντικατάστασης μέλους εξεταστικής επιτροπής, και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.
- δ) Με εξουσιοδότηση της Συνέλευσης του Τμήματος, αποφασίζει ως προς την οικονομική διαχείριση και ειδικότερα ως προς την έγκριση των δαπανών του προγράμματος και πιστοποιεί τη σχέση εκπαιδευτικών αναγκών του συγκεκριμένου προγράμματος με τις εκάστοτε αιτούμενες δαπάνες.

► **Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. και ο Αναπληρωτής του.** Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. είναι μέλος της Σ.Ε. και προεδρεύει σε αυτήν. Ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία. Είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο.

Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) Συγκαλεί σε συνεδρίαση τη Σ.Ε.
- β) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων της Σ.Ε. λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών και οργάνων του Π.Μ.Σ.
- γ) Ορίζει εκλογές για την αναπλήρωση μελών επιτροπών λόγω κένωσης θέσης.
- δ) Έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος για έγκριση.
- ε) Είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και για την έκδοση εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.
- στ) Κατά τη λήξη της θητείας του, καθώς και της θητείας της Σ.Ε., συντάσσει αναλυτικό απολογισμό του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Π.Μ.Σ. είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής και ασκεί τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του.

► **Γραμματεία.** Το Π.Μ.Σ. «Βιολογία της Άσκησης» υποστηρίζεται από τη Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στη Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του ΕΚΠΑ και βρίσκεται υπό την επιστολή της Γραμματείας της ίδιας Σχολής του ΕΚΠΑ. Η γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη διαμόρφωση του ημερολογίου ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων, τη γραμματειακή υποστήριξη της Σ.Ε., τον έλεγχο καταχώρησης βαθμολογιών κ.λπ. Έχει τον συντονισμό και την κατάρτιση του ωρολογίου προγράμματος παρουσίασης των προτάσεων και της υποστήριξης των Μεταπτυχιακών Διατριβών. Ενημερώνει μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου όλα τα μέλη του Π.Μ.Σ. (διδάσκοντες και μεταπτυχιακούς φοιτητές) για το πρόγραμμα παρουσιάσεων και υποστηρίξεων.

► **Τεχνική Υποστήριξη.** Συνεργάζεται με τη Γραμματεία για την εύρυθμη λειτουργία της παρουσίασης των προτάσεων και της υποστήριξης των Μεταπτυχιακών Διατριβών.

▶ Διάρκεια Φοίτησης

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και υποβολής προς κρίση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών, ορίζεται στα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Για τους εργαζόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης. Οι φοιτητές αυτής της κατηγορίας πρέπει αποδεδειγμένα να εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα, και να προσκομίσουν σχετική σύμβαση εργασίας ή βεβαίωση εργοδότη.

Μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους φοιτητές που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της πλήρους φοίτησης για λόγους υγείας, οικογενειακούς, στράτευσης κ.ά.

Η διάρκεια μερικής φοίτησης δεν μπορεί να ξεπερνάει τα οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα προσωρινή αναστολή φοίτησης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα εξάμηνα.

Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρούνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

▶ Πρόγραμμα Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

Για την απόκτηση ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (**120**) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, κ.ά. καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά κύριο λόγο διά ζώσης. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις η διδασκαλία μπορεί να γίνει με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης έως 35% (ν. 4485/17, παρ. 3 αρ. 30).

Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική ή/και στην αγγλική γλώσσα.

Κάθε ECTS ισοδυναμεί με 25 ώρες φόρτου εργασίας από τη μεριά του φοιτητή.

▶ Πρόγραμμα μαθημάτων

Το πρόγραμμα των μαθημάτων ανά ειδίκευση διαμορφώνεται ως εξής:

▶ Ειδίκευση: Αθλητιατρική – Αθλητική Φυσιοθεραπεία και Αποκατάσταση (Sport Medicine – Sport Physical Therapy and Rehabilitation)

Α' Εξάμηνο			
Μαθήματα Υποχρεωτικά		Διδακτικές Ώρες	ECTS
BA 500	●Ερευνητική Μεθοδολογία I	3	7
BA 501	●Στατιστική Φυσικής Άγωγής και ΑθλητισμούI	3	7
BA 502	●Θεωρία της Επιστήμης	3	6
BA 512 ή BA 513	●Προχωρημένη Αθλητιατρική ή εναλλακτικά Προχωρημένη Αθλητική Φυσιοθεραπεία	5	10
Σύνολο		14	30

Β' Εξάμηνο			
Μαθήματα Υποχρεωτικά		Διδακτικές Ώρες	ECTS
BA 503	●Ερευνητική Μεθοδολογία II	3	7
BA 504	●Στατιστική Φυσικής Άγωγής και Αθλητισμού II	3	7
Μαθήματα Επιλογής			
BA 529 ή BA 533 ή άλλο	●Πειραματική Αθλητιατρική ή εναλλακτικά Πειραματική Αθλητική Φυσιοθεραπεία ή αντίστοιχο μάθημα άλλης Ειδίκευσης	5	9
BA531 ή BA535 ή άλλο	●Ειδικά Θέματα Αθλητιατρικής ή εναλλακτικά Ειδικά Θέματα Αθλητικής Φυσιοθεραπείας ή αντίστοιχο μάθημα άλλης Ειδίκευσης	3	7
Σύνολο		14	30

Γ' Εξάμηνο			
Μαθήματα Επιλογής		Διδακτικές Ώρες	ECTS
BA 530 ή άλλο	●Σεμινάριο Αθλητιατρικής ή αντίστοιχο μάθημα άλλη Ειδίκευσης	3	7
BA 532	●Καθοδηγούμενη Μελέτη Αθλητιατρικής	3	8
BA 534 ή άλλο	●Σεμινάριο Αθλητικής Φυσιοθεραπείας ή αντίστοιχο μάθημα άλλη Ειδίκευσης	3	7
BA 536	●Καθοδηγούμενη Μελέτη Αθλητικής Φυσιοθεραπείας	3	8
Σύνολο		12	30

Δ' Εξάμηνο		
		ECTS
BA 600	●Σχεδιασμός, Εποπτεία και Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής	16
BA 601	●Υποστήριξη Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	14
Σύνολο		30

► **Ειδίκευση: Αθλητική Βιομηχανική – Κινησιολογία και Εργονομία**
(Sport Biomechanics – Kinesiology and Ergonomy)

Α' Εξάμηνο			
Υποχρεωτικά Μαθήματα		Διδακτικές Ώρες	ECTS
BA 500	●Ερευνητική Μεθοδολογία Ι	3	7
BA 501	●Στατιστική ΦΑΑ Ι	3	7
BA 502	●Θεωρία της Επιστήμης	3	6
BA 511 ή BA 514	●Προχωρημένη Αθλητική Βιομηχανική ή εναλλακτικά Προχωρημένη Κινησιολογία	5	10
Σύνολο		14	30

Β' Εξάμηνο			
Μαθήματα Υποχρεωτικά		Διδακτικές ώρες	ECTS
BA 503	●Ερευνητική Μεθοδολογία ΙΙ	3	7
BA 504	●Στατιστική ΦΑΑ ΙΙ	3	7
Μαθήματα Επιλογής			
BA 525 ή BA539 ή άλλο	●Πειραματική Αθλητική Βιομηχανική ή εναλλακτικά Πειραματική Κινησιολογία ή αντίστοιχο μάθημα άλλης Ειδίκευσης	5	9
BA 543 ή BA 545 ή άλλο	●Ειδικά θέματα Κινησιολογίας ή εναλλακτικά Ειδικά θέματα Εργονομίας ή αντίστοιχο μάθημα άλλης Ειδίκευσης	3	7
Σύνολο		14	30

Γ' Εξάμηνο			
Μαθήματα Επιλογής		Διδακτικές ώρες	ECTS
BA 526	●Σεμινάριο Αθλητικής Βιομηχανικής	3	7
BA 528*	●Καθοδηγούμενη Μελέτη Αθλητικής Βιομηχανικής / Κινησιολογίας / Εργονομίας*	3	8
BA 540 ή άλλο	●Σεμινάριο Κινησιολογίας ή αντίστοιχο μάθημα άλλης Ειδίκευσης	3	7
BA 541 ή BA 542	●Ποσοτική ανάλυση Κινησιο-Βιολογικών Αποτελεσμάτων ή εναλλακτικά Σεμινάριο Εργονομίας	3	8
Σύνολο		12	30

Δ' Εξάμηνο		
		ECTS
BA 600	●Σχεδιασμός, Εποπτεία και Εκπόνηση Μεταπτυχιακής	16
BA 601	●Υποστήριξη Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	14
Σύνολο		30

* ένα μάθημα - ίδιος κωδικός

► **Ειδίκευση: Εργοφυσιολογία, Διατροφή, Άσκηση και Ποιότητα Ζωής**
(Exercise Physiology, Nutrition and Quality of Life)

Α' Εξάμηνο			
Μαθήματα Υποχρεωτικά		Διδακτικές ώρες	ECTS
BA 500	●Ερευνητική Μεθοδολογία Ι	3	7
BA 501	●Στατιστική ΦΑΑ Ι	3	7
BA 502	●Θεωρία της Επιστήμης	3	6
BA 510	●Προχωρημένη Εργοφυσιολογία	5	10
Σύνολο		14	30

Β' Εξάμηνο			
Μαθήματα Υποχρεωτικά		Διδακτικές ώρες	ECTS
BA 503	●Ερευνητική Μεθοδολογία ΙΙ	3	7
BA 504	●Στατιστική ΦΑΑ ΙΙ	3	7
Μαθήματα Επιλογής			
BA 520 ή άλλο	●Πειραματική Εργοφυσιολογία ή αντίστοιχο μάθημα άλλης Ειδίκευσης	5	10
BA 521 ή BA 550	●Σεμινάριο Εργοφυσιολογίας ή εναλλακτικά Ειδικά Θέματα Διατροφής	3	6
Σύνολο		14	30

Γ' Εξάμηνο			
Μαθήματα Επιλογής		Διδακτικές Ώρες	ECTS
BA 522 ή BA 550 ή άλλο	●Ειδικά Θέματα Εργοφυσιολογίας ή εναλλακτικά Ειδικά Θέματα Διατροφής ή αντίστοιχο άλλης Ειδίκευσης	3	7
BA 523*	●Καθοδηγούμενη Μελέτη Εργοφυσιολογίας / Διατροφής*	3	8
BA 524	●Βιοχημεία της Άσκησης και Διατροφή	3	8
BA 538 ή BA 537	●Κλινική Εργομετρία και Αποκατάσταση Παθήσεων ή εναλλακτικά Ζητήματα Γενετικής και Φυσικής Δραστηριότητας	3	7
Σύνολο		12	30

Δ' Εξάμηνο			
		ECTS	
BA 600	●Σχεδιασμός, Εποπτεία και Εκπόνηση Μεταπτυχιακής	16	
BA 601	●Υποστήριξη Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	14	
Σύνολο		30	

* ένα μάθημα - ίδιος κωδικός

► Περιεχόμενο - Περιγραφή μαθημάτων

► Ερευνητική Μεθοδολογία I

Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές οργάνωσης και διεξαγωγής μιας επιστημονικής έρευνας, καθώς και οι μέθοδοι αξιολόγησης των δοκιμασιών που ελέγχουν τις φυσικές, φυσιολογικές και κινητικές παραμέτρους.

► Στατιστική ΦΑΑ I

Εκμάθηση της περιγραφικής στατιστικής και βασικών μεθόδων της επαγωγικής στατιστικής. Παραμετρικές και μη παραμετρικές μέθοδοι συσχέτισης και σύγκρισης. Αναλύονται μεθοδικά ποικίλα δεδομένα - παραδείγματα στο SPSS.

► Θεωρία της Επιστήμης

Διερευνητική και κριτική προσέγγιση ερωτημάτων που αφορούν τη φύση, το ρόλο και τη σημασία της επιστήμης και της γνώσης που αυτή προσφέρει στην εξήγηση και την ευρύτερη θεωρητική σύλληψη των φυσικών και κοινωνικών φαινομένων. Στόχος του μαθήματος είναι ο φοιτητής να διασαφηνίσει και συγχρόνως να αμφισβητήσει δογματικές αντιλήψεις για τον εργαλειώδη ή χειραφετητικό χαρακτήρα της επιστήμης.

► Ερευνητική Μεθοδολογία II

Οργάνωση και διεξαγωγή σύνθετης επιστημονικής έρευνας, καθώς και ανάλυση προχωρημένων ερευνητικών μεθόδων της βιβλιογραφίας για την μελέτη φυσικών, φυσιολογικών και κινητικών παραμέτρων.

► Στατιστική ΦΑΑ II

Επαρκής εκμάθηση της πολλαπλής ανάλυσης διασποράς (multiple ANOVA) και της πολλαπλής παλινδρόμησης (multiple REGRESSION). Επιτυχής σύνταξη του στατιστικού σχεδιασμού & ορθή/πλήρης εφαρμογή του σε ερευνητικά προβλήματα σύγκρισης και συσχέτισης.

► Προχωρημένη Αθλητιατρική ή εναλλακτικά Προχωρημένη Αθλητική Φυσικοθεραπεία

Κατανόηση της παθοφυσιολογίας και των μηχανισμών των συχνότερων αθλητικών κακώσεων. Παρουσίαση και ανάλυση των τεχνικών αξιολόγησης του βαθμού των κακώσεων καθώς και των σύγχρονων επιστημονικών μεθόδων για την θεραπεία τους.

► Πειραματική Αθλητιατρική

Αναλύονται: i) προβλήματα που αφορούν τη σπονδυλική στήλη, ii) εκτίμηση του σοβαρά τραυματισμένου αθλητή, iii) συγγενείς και επίκτητες ανωμαλίες του άκρου ποδός και η σχέση τους με την αθλητική απόδοση, iv) ουσίες και τεχνικές για την προαγωγή της αθλητικής απόδοσης.

► Πειραματική Αθλητική Φυσικοθεραπεία

Παρουσιάζονται: i) αξιολόγηση της δύναμης των μυών των άνω και κάτω άκρων καθώς και των μυών του κορμού, ii) εργαστηριακή και κλινική αξιολόγηση της στάσης του σώματος, iii) αξιολόγηση της μυϊκής λειτουργικής ικανότητας με επιφανειακή ηλεκτρομυογραφία, (iv)

εργαστηριακή και κλινική αξιολόγηση του εύρους τροχιάς των αρθρώσεων.

► **Ειδικά Θέματα Αθλητιατρικής ή εναλλακτικά Ειδικά Θέματα Αθλητικής Φυσικοθεραπείας**

Δίνεται η ανάλυση των φυσιολογικών προσαρμογών σε διαφορετικές ομάδες ασκούμενων /αθλούμενων κατά την άσκηση και η ερευνητική/κλινική προσέγγιση των συχνότερων κακώσεων. Παρουσιάζονται οι ιδιαιτερότητες κατά την επιστροφή του ασκούμενου/αθλητή στην ενεργό δράση ανάλογα με το είδος του τραυματισμού, ενώ αναλύονται τα σύγχρονα βοηθήματα για την μεγιστοποίηση της απόδοσης καθώς και την ορθολογική χρησιμοποίησή τους. Τέλος, γίνεται αναφορά στον σύγχρονο εξοπλισμό για την προστασία των ασκούμενων/αθλούμενων κατά την άσκηση.

► **Σεμινάριο Αθλητιατρικής**

Ενημέρωση και εφαρμογές στην πράξη τελευταίων επιστημονικών εξελίξεων στο πεδίο της αθλητιατρικής. Εξοικείωση του φοιτητή με την βιβλιογραφία και την αναζήτηση σε αξιόπιστες πηγές νέων αντιλήψεων και προσεγγίσεων που αφορούν την θεραπεία ασθενειών και κακώσεων που αναφέρονται στους ασκούμενους και τους αθλητές.

► **Καθοδηγούμενη Μελέτη Αθλητιατρικής**

Εκμάθηση της μεθόδου εργασίας από τον φοιτητή προκειμένου να ολοκληρωθεί μια ερευνητική πρόταση. Ο φοιτητής εξοικειώνεται με τη μεθοδολογία της έρευνας, αλλά και την παρουσίαση, ανακοίνωση και δημοσίευση των ερευνητικών του δεδομένων. Ως γενικότερος στόχος είναι η δημιουργία μιας βάσης για την πιθανή εκπόνηση μιας επιστημονικής εργασίας.

► **Σεμινάριο Αθλητικής Φυσικοθεραπείας**

Ενημέρωση του φοιτητή σχετικά με τις τρέχουσες εξελίξεις στην αθλητική φυσικοθεραπεία ή/και την αποκατάσταση, με διαλέξεις, παρουσιάσεις, ανασκοπήσεις και κριτικές αναλύσεις δημοσιεύσεων που περιλαμβάνονται σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά.

► **Καθοδηγούμενη Μελέτη Αθλητικής Φυσικοθεραπείας**

Εκμάθηση της μεθόδου εργασίας από τον φοιτητή προκειμένου να ολοκληρωθεί μια επιστημονική μελέτη. Ο φοιτητής εξοικειώνεται με τη μεθοδολογία της έρευνας, αλλά και την παρουσίαση, ανακοίνωση και δημοσίευση των ερευνητικών του δεδομένων. Ως γενικότερος στόχος είναι η δημιουργία μιας βάσης για την πιθανή εκπόνηση μιας διδακτορικής διατριβής.

► **Προχωρημένη Αθλητική Βιομηχανική και Προχωρημένη Κινησιολογία**

Εξοικείωση με τις βιολογικές και τις μηχανικές αρχές της ανθρώπινης κίνησης. Κατανόηση των μηχανισμών εκτέλεσης της αθλητικής προσπάθειας και αποτελεσματική σύνδεσή τους με την ορθολογική τεχνική των κινήσεων.

► **Πειραματική Αθλητική Βιομηχανική**

Στο πλαίσιο του μαθήματος ο φοιτητής θα γνωρίσει και θα εξοικειωθεί με μετρήσεις που αφορούν i) τα σωματομετρικά χαρακτηριστικά και την κινητικότητα του ανθρώπινου σώματος, ii) την ισοκινητική δυναμομέτρηση, iii) τη μέτρηση των εδαφικών δυνάμεων αντίδρασης.

► Πειραματική Κινησιολογία

Εξοικείωση με μετρήσεις που αφορούν i) στην κινηματική ανάλυση του ανθρώπινου σώματος κατά τη διάρκεια της καθημερινών κινήσεων και κατά τη διάρκεια αθλητικών κινήσεων, και ii) την κινησιολογική ηλεκτρομυογραφία και τη σχέση της με βιομηχανικές παραμέτρους της κίνησης.

► Ειδικά θέματα Κινησιολογίας και Ειδικά θέματα Εργονομίας

Δίνονται βασικές πληροφορίες και γνώση που αφορά τις τελευταίες μεθοδολογικές προσεγγίσεις της διεθνούς βιβλιογραφίας σε θέματα της εφαρμοσμένης κινησιολογίας ή/και σε θέματα Εργονομίας.

► Σεμινάριο Αθλητικής Βιομηχανικής

Μελέτη και σχολιασμός ανασκοπήσεων, πρωτότυπων ερευνητικών εργασιών και μελετών που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το γνωστικό αντικείμενο της αθλητικής βιομηχανικής.

► Καθοδηγούμενη Μελέτη Αθλητικής Βιομηχανικής / Κινησιολογίας / Εργονομίας

Διερεύνηση ενός επιστημονικού θέματος ή προβλήματος με βιβλιογραφική τεκμηρίωση, η σε βάθος ενασχόληση με μια επιστημονική μέθοδο ή/και η επίλυση ενός μεθοδολογικού προβλήματος που αφορά το γνωστικό αντικείμενο της αθλητικής βιομηχανικής. Στις βασικές επιδιώξεις του μαθήματος συμπεριλαμβάνεται η εξοικείωση του φοιτητή με την προετοιμασία για παρουσίαση και δημοσίευση της ερευνητικής του προσπάθειας στην επιστημονική κοινότητα.

► Σεμινάριο Κινησιολογίας

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατευθύνει το φοιτητή στη μελέτη και το σχολιασμό ανασκοπήσεων, πρωτότυπων ερευνητικών εργασιών και μελετών που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το γνωστικό αντικείμενο της Κινησιολογίας.

► Ποσοτική ανάλυση Κινησιο-Βιολογικών Αποτελεσμάτων

Οργάνωση αποτελεσμάτων με βάση την κινησιο-βιολογική προσέγγιση και σχεδιασμός βέλτιστης στατιστικής ανάλυσης και ερμηνείας αυτών.

► Σεμινάριο Εργονομίας

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατευθύνει το φοιτητή στη μελέτη και το σχολιασμό ανασκοπήσεων, πρωτότυπων ερευνητικών εργασιών και μελετών που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το γνωστικό αντικείμενο της Εργονομίας.

► Προχωρημένη Εργοφυσιολογία

Στο μάθημα αυτό διδάσκεται η Εργοφυσιολογία σε προχωρημένο επίπεδο. Κτίζοντας πάνω στις ήδη υπάρχουσες βασικές γνώσεις των φοιτητών στο αντικείμενο, τους βοηθά να κατανοήσουν τους φυσιολογικούς μηχανισμούς σε βάθος. Με βάση σχετικές έρευνες, περιγράφονται λεπτομερώς τόσο οι άμεσες όσο και οι μακροπρόθεσμες επιδράσεις της άσκησης σε μεμονωμένα συστήματα του σώματος, αναδεικνύοντας την αλληλένδετη σχέση στις φυσιολογικές αποκρίσεις των διάφορων συστημάτων στην άσκηση. Επιπλέον, εξετάζεται το πώς επηρεάζονται οι φυσιολογικές αποκρίσεις στην άσκηση από διάφορους ατομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες.

► Πειραματική Εργοφυσιολογία

Το μάθημα αυτό εισάγει τον φοιτητή σε βασικές τεχνικές και διαδικασίες μέτρησης σωματομετρικών χαρακτηριστικών, καρδιοαναπνευστικών και μεταβολικών (αερόβιων και αναερόβιων) αποκρίσεων σε υπομέγιστη και μέγιστη άσκηση. Ο φοιτητής διδάσκεται το πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν πρωτόκολλα και τεχνικές εργαστηρίων για την αξιολόγηση και παρακολούθηση φυσιολογικών παραμέτρων και μηχανισμών που διέπουν την ικανότητα για άσκηση, ώστε να μπορεί να αξιολογεί φυσιολογικές ικανότητες που σχετίζονται με την αθλητική απόδοση και την υγεία. Οι φοιτητές εφαρμόζουν εργαστηριακά πρωτόκολλα, συλλέγουν, αναλύουν, ερμηνεύουν τα δεδομένα και τα συγκρίνουν με τη δημοσιευμένη βιβλιογραφία, σε εργαστηριακές εκθέσεις/αναφορές που υποχρεούνται να υποβάλλουν σε κάθε εργαστηριακή ενότητα.

► Ειδικά Θέματα Διατροφής

Προαγωγή του διαρκούς προβληματισμού και της ενημέρωσης του φοιτητή σε καίρια και σύγχρονα ερευνητικά θέματα της Διατροφής που απασχολούν τη διεθνής βιβλιογραφία.

► Ειδικά Θέματα Εργοφυσιολογίας

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές πληροφορίες, κατευθύνσεις, νέα δεδομένα (stateoftheheart), και σύγχρονη γνώση σε θέματα που αφορούν άμεσα ή έμμεσα την Εργοφυσιολογία και δεν καλύπτονται στο μάθημα της Προχωρημένης Εργοφυσιολογίας. Στο μάθημα αυτό εξετάζονται πρωτίστως πρακτικές εφαρμογές της εργοφυσιολογίας στο πεδίο της Αθλητικής Επιστήμης.

► Καθοδηγούμενη Μελέτη Εργοφυσιολογίας / Διατροφής

Το μάθημα ασχολείται i) με την εμβάθυνση σε ένα επιστημονικό ζήτημα, ii) με την εξοικείωση με μια καινούργια επιστημονική μέθοδο και διαδικασία μέτρησης βιολογικών παραμέτρων και iii) με την επίλυση ενός μεθοδολογικού προβλήματος. Με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα στον μεταπτυχιακό φοιτητή, σε συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή, να αποσαφηνίσει και να επιλέξει το πεδίο έρευνας της διατριβής του. Στόχος επίσης είναι να δοθεί η δυνατότητα στον μεταπτυχιακό φοιτητή, να εξοικειωθεί με τη μεθοδική προετοιμασία και παρουσίαση, ανακοίνωση και δημοσίευση των 'πρωτόλειων' αποτελεσμάτων της επιστημονικής του προσπάθειας στην επιστημονική κοινότητα.

► Βιοχημεία της Άσκησης και Διατροφή

Το μάθημα εστιάζεται στη βιοχημεία της άσκησης και στη διατροφή. Αναλύει σε βάθος τον τρόπο ρύθμισης του μεταβολισμού των κυριότερων ενεργειακών υποστρωμάτων που το σώμα χρησιμοποιεί κατά τη διάρκεια της άσκησης. Αναδεικνύει το ρόλο της άσκησης ως μέσο πρόληψης και θεραπείας μεταβολικών ασθενειών. Μέσα από την κριτική ανάλυση δημοσιευμένων ερευνών, παρουσιάζονται οι βασικές αρχές καθώς και οι νέες τάσεις στη μεθοδολογία της έρευνας για τη ρύθμιση του μεταβολισμού κατά τη διάρκεια της άσκησης.

► Κλινική Εργομετρία και Αποκατάσταση Παθήσεων

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με την αξιολόγηση της φυσικής κατάστασης σε άτομα που πάσχουν από χρόνιες παθήσεις και νόσους, π.χ. στεφανιαία νόσο, καρδιακή ανεπάρκεια, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, διαβήτη, παχυσαρκία. Παράλληλα,

μελετάται η επίδραση της οξείας άσκησης καθώς και των προσαρμογών της χρόνιας άσκησης που πραγματοποιείται από άτομα με πολύ χαμηλή φυσική κατάσταση.

► Ζητήματα Γενετικής και Φυσικής Δραστηριότητας

Το μάθημα πραγματεύεται τη συνέργεια της κληρονομικότητας και του περιβάλλοντος στην έκφραση βιολογικών προσαρμογών κατά την άσκηση που ορίζουν την ανθρώπινη απόδοση, επίδοση και επιβίωση σε διάφορες πληθυσμιακές ομάδες. Προάγει την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή στην αξιολόγηση των παραγόντων που καθορίζουν τις ατομικές διαφορές στη λειτουργία των φυσιολογικών συστημάτων και βοηθάει τον φοιτητή να εφαρμόσει τη γνώση αυτή εξασφαλίζοντας τη συμβατότητα ατόμου και περιβάλλοντος.

► Κατηγορίες και Αριθμός Εισακτέων

Στο Π.Μ.Σ. «Βιολογία της Άσκησης» γίνονται δεκτοί για απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάτοχοι τίτλου του Α΄ κύκλου σπουδών των Σχολών και Τμημάτων Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού των ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑΤΑΠ, ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων της αλλοδαπής, υπό την προϋπόθεση επιτυχούς παρακολούθησης τριών (3) μαθημάτων του προπτυχιακού κύκλου σπουδών του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, τα οποία ορίζονται ύστερα από εισήγηση του επιβλέποντα καθηγητή, κατ' απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. Επίσης προϋπόθεση για την εισαγωγή αποτελεί η επαρκής γνώση της Αγγλικής γλώσσας.

Ο αριθμός των εισακτέων φοιτητών στο Π.Μ.Σ. «Βιολογία της Άσκησης» ορίζεται σε είκοσι (20) συνολικά για τις τρεις (3) ειδικεύσεις ανά ακαδημαϊκό έτος.

Επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι υπότροφοι και μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 34 του ν. 4485/17.

► Επιλογή Φοιτητών

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το νόμο 4485/2017 και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Κάθε Ιούνιο η Συνέλευση του Τ.Ε.Φ.Α.Α. του Ε.Κ.Π.Α. ορίζει με απόφασή της τον αριθμό των εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, καθώς και την Επιτροπή Αξιολόγησής τους. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερών από τη λήψη της, η απόφαση αυτή δημοσιοποιείται και αναρτάται στην ιστοσελίδα της Σ.Ε.Φ.Α.Α. και του Ιδρύματος προκήρυξη/πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο Π.Μ.Σ. Αυτή περιλαμβάνει τις επιμέρους

κατευθύνσεις στις οποίες παρέχεται μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο Π.Μ.Σ., τον αριθμό των εισακτέων ανά κατεύθυνση, τους πτυχιούχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις, τα κριτήρια επιλογής, την ημερομηνία εξετάσεων και τα παραστατικά που πρέπει να υποβληθούν από τους υποψηφίους.

Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. αναρτά στην ιστοσελίδα της Σχολής τα έντυπα αίτησης, συστατικών επιστολών, κατάθεσης δικαιολογητικών, καθώς και την εξεταστέα ύλη. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Αίτηση συμμετοχής.
2. Βιογραφικό σημείωμα.
3. Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών.
4. Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, εάν υπάρχουν.
5. Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν.
6. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας.
7. Δύο συστατικές επιστολές.
8. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας, επιπέδου C1 σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα νόμο πιστοποίησης τίτλων γλωσσομάθειας.
9. Πιστοποιητικό γνώσης για χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών σε προγράμματα κειμενογράφου, υπολογιστικών φύλλων, παρουσιάσεων, υπηρεσιών διαδικτύου.

Οι φοιτητές από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να προσκομίσουν πιστοποιητικό αντιστοιχίας και ισοτιμίας του πτυχίου τους από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το άρ.34, παρ. 7 του ν. 4485/2017.

Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται από επιτροπή μελών ΔΕΠ που απαρτίζουν την Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων. Η Επιτροπή αυτή συγκροτείται για κάθε ακαδημαϊκό έτος με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μετά από εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

Η γραπτή εξέταση γίνεται στο γνωστικό αντικείμενο που επιλέγει να ειδικευτεί ο υποψήφιος με την αίτησή του. Τα αντικείμενα αυτά είναι: α) Αθλητιατρική-Αθλητική Φυσικοθεραπεία και Αποκατάσταση, β) Αθλητική Βιομηχανική-Κινησιολογία και Εργονομία γ) Εργοφυσιολογία-Διατροφή-Άσκηση και Ποιότητα ζωής.

Η διαδικασία των γραπτών εξετάσεων έχει ως εξής: Τα μέλη ΔΕΠ που είναι υπεύθυνα για κάθε εξεταζόμενο γνωστικό αντικείμενο υποβάλλουν δεκαπέντε (15) θέματα στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. μια (1) ώρα πριν τις εξετάσεις. Η Συντονιστική Επιτροπή, διά του Διευθυντή, εξαιρεί πέντε (5) θέματα και στη συνέχεια, παρουσία των υποψηφίων φοιτητών, πραγματοποιείται κλήρωση με την οποία ορίζονται τα τελικά πέντε (5) θέματα των εξετάσεων ανά γνωστικό αντικείμενο. Οι υποψήφιοι υποχρεούνται να απαντήσουν και

στα πέντε (5) θέματα σε ειδικό έντυπο που παρέχεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., στο οποίο ο χώρος που αναγράφεται το όνομα του υποψηφίου καλύπτεται με ειδικό αδιαφανές υλικό. Απαγορεύεται η καταγραφή στο έντυπο αυτό οποιουδήποτε χαρακτηριστικού που θα μπορούσε να αποκαλύψει αμέσως ή εμμέσως την ταυτότητα του υποψηφίου. Η αξιολόγηση των γραπτών για κάθε γνωστικό αντικείμενο γίνεται από δύο (2) μέλη ΔΕΠ, τουλάχιστον το ένα (1) εκ των οποίων ανήκει στην Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων. Αν υπάρχει διαφορά μεγαλύτερη των τριών (3) μονάδων, το γραπτό βαθμολογείται και από τρίτο μέλος ΔΕΠ. Τα μέλη ΔΕΠ αξιολογούν γραπτά του ίδιου ή του συγγενέστερου γνωστικού αντικειμένου με αυτό που υπηρετούν.

Οι υποψήφιοι των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων δίνουν συνέντευξη ενώπιον των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης Υποψηφίων και των μελών ΔΕΠ του αντίστοιχου ίδιου ή συγγενέστερου γνωστικού αντικειμένου. Σε όλες τις συνεντεύξεις παρευρίσκεται και επιβλέπει τη διαδικασία ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

Η εισαγωγή των υποψηφίων στο Πρόγραμμα για απόκτηση Δ.Μ.Σ. γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΜΟΡΙΑ
• Βαθμός πτυχίου	30
• Μαθήματα ειδίκευσης	10
• Πτυχιακή εργασία ή επιπλέον έτη σπουδών	5
• Ανακοινώσεις ή δημοσιεύσεις	10
• Κατοχή δεύτερου πτυχίου	5
• Επαγγελματική εμπειρία	5
• Προφορική συνέντευξη	10
• Απόδοση σε σύνθετο γραπτό διαγώνισμα	25

Για να θεωρηθεί επιλέξιμος ένας υποψήφιος πρέπει απαραίτητως:

- 1) να λάβει τη βάση (βαθμό 5) στο γνωστικό αντικείμενο στο οποίο έχει εξεταστεί.
- 2) να έχει προσκομίσει τεκμηρίωση της πολύ καλής γνώσης της Αγγλικής γλώσσας επιπέδου C1 σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα στο ΑΣΕΠ νόμο πιστοποίησης τίτλων γλωσσομάθειας και
- 3) να έχει προσκομίσει τεκμηρίωση της γνώσης χειρισμού προγραμμάτων Ηλεκτρονικού Υπολογιστή (κειμενογράφου, υπολογιστικών φύλλων, παρουσιάσεων, υπηρεσιών διαδικτύου) σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα στον ΑΣΕΠ νόμο πιστοποίησης.

Με βάση τα παραπάνω κριτήρια, η Σ.Ε. καταρτίζει τον Πίνακα αξιολόγησης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος.

► Εγγραφή στο Πρόγραμμα

Οι επιτυχόντες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός δέκα πέντε (15) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος με την οποία έγιναν δεκτοί ως μεταπτυχιακοί φοιτητές. Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Πρόγραμμα οι επιλαχόντες, εάν υπάρχουν, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

Οι επιλεχθέντες φοιτητές που είναι κάτοχοι πτυχίου Α' κύκλου σπουδών εκτός της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού, υποχρεούνται να παρακολουθήσουν επιτυχώς τουλάχιστον τρία (3) μαθήματα του Α' κύκλου σπουδών του οικείου Τμήματος, τα οποία ορίζονται από τη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. μετά από σχετική εισήγηση του επιβλέποντα καθηγητή ή των συμβούλων σπουδών (εάν δεν έχει οριστεί ακόμη επιβλέπων καθηγητής).

Η φοιτητική ιδιότητα αποκτάται με την εγγραφή ενός ατόμου στο ΠΜΣ. Όλοι οι φοιτητές υποχρεούνται να είναι πλήρους φοίτησης. Για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές τούτο σημαίνει εγγραφή και παρακολούθηση αριθμού μαθημάτων τα οποία αντιστοιχούν σε τουλάχιστον 21 ECTS. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με απόφαση της Σ.Ε. και τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος καθηγητή, επιτρέπεται ένας φοιτητής να αιτηθεί αναστολή φοίτησης, η οποία δεν θα ξεπερνά το ένα (1) πλήρες ημερολογιακό έτος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή και των Συμβούλων Σπουδών, που ορίζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή, επιτρέπεται ένας φοιτητής να είναι είτε μερικής φοίτησης είτε "εν αδεία" για ένα (1) ακαδημαϊκό εξάμηνο.

Η εγγραφή του φοιτητή στο Πρόγραμμα και η δήλωση των μαθημάτων τα οποία θα παρακολουθήσει είναι υποχρεωτική για κάθε εξάμηνο και πρέπει να γίνεται προ της καταληκτικής ημερομηνίας, η οποία εμφανίζεται στο ημερολόγιο ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων. Παραβίαση της δεδομένης προθεσμίας εγγραφής ισοδυναμεί με απώλεια της δυνατότητας παρακολούθησης του τρέχοντος εξαμήνου. Υπόχρεοι εγγραφής είναι επίσης και φοιτητές οι οποίοι είναι δικαιολογημένα "εν αδεία" για ένα εξάμηνο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για πολύ σοβαρούς λόγους και μετά από αίτηση του μεταπτυχιακού φοιτητή, η Συντονιστική Επιτροπή δύναται να αποφασίσει την αναστολή της εγγραφής και να παρατείνει τη σχετική άδεια μη παρακολούθησης μαθημάτων μέχρι και έναν (1) χρόνο.

Εντός 20 ημερών από την έναρξη των μαθημάτων ο φοιτητής δύναται να αποσυρθεί από την παρακολούθηση ενός μόνο μαθήματος. Η παρακολούθηση του μαθήματος αυτού μπορεί να αντικατασταθεί με κάποιο άλλο μάθημα ώστε να μην χάνεται η ιδιότητα της πλήρους φοίτησης ή το εξαμηνιαίο φορτίο των 30 ECTS. Εάν ένας φοιτητής δεν αποσυρθεί από ένα μάθημα εντός των 20 ημερών, αυτό θα καταγράφεται στην κατάσταση της αναλυτικής του βαθμολογίας.

Για την εγγραφή του ο φοιτητής συμπληρώνει αντίστοιχο έντυπο δήλωσης των μαθημάτων που θα παρακολουθήσει. Το έντυπο αυτό υπογράφεται πρώτα από τον επιβλέποντα καθηγητή και ύστερα από έναν από τους δύο Συμβούλους Σπουδών. Εάν δεν έχει ορισθεί επιβλέπων καθηγητής, υπογράφουν και οι δύο Σύμβουλοι Σπουδών. Ανάλογη διαδικασία ακολουθείται για να αποσυρθεί ο φοιτητής από την παρακολούθηση ενός μαθήματος και να το αντικαταστήσει με άλλο μάθημα. Σε αυτή την περίπτωση υπογράφουν το αντίστοιχο έντυπο οι διδάσκοντες καθηγητές πρώτα και ένας εκ των δύο Συμβούλων Σπουδών.

► Φοίτηση στο Π.Μ.Σ.

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Τα μαθήματα διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η Ελληνική ή η Αγγλική.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά κύριο λόγο διά ζώσης. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις η διδασκαλία μπορεί να γίνει με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης έως 35% (ν. 4485/17, παρ. 3 αρ. 30).

Ημέρες μαθημάτων όπου τυχαίνει να είναι αργία δύνανται να μετατίθενται από τον διδάσκοντα για διεξαγωγή σε διαφορετική ημερομηνία.

► Εξετάσεις και Αξιολόγηση Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 εβδομάδες διδασκαλίας και έως 3 εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου δύνανται να εξεταστούν επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργασιών, σεμιναρίων κ.λ.π. είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή ξεπερνά το 15% ανά μάθημα / ή στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του φοιτητή. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη ΣΕ, η οποία εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση της Σχολής, αιτιολογώντας με σαφήνεια την πρόταση διαγραφής.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται στο τέλος

κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή/και με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Ο ελάχιστος αποδεκτός βαθμός κατοχύρωσης του μαθήματος είναι το πέντε (5) ενώ άριστα είναι ο βαθμός (10). Κλιμάκωση της Βαθμολογικής Αξιολόγησης: 8,5 έως 10 «Άριστα», 6,5 έως 8,4 «Λίαν καλώς», και 5 έως 6,4 «Καλώς». Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ εντός 20 ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.

Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας συνολικά εκατόν είκοσι (120) ECTS.

Εάν μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα. Σε εξαιρετικές όμως περιπτώσεις και μετά από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή, δίνεται η δυνατότητα εξέτασης από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ της Σχολής, τα οποία έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση της Σχολής, μετά από εισήγηση της Σ.Ε. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων (παρ. 6, άρ. 34, Ν.4485/2017).

Στο τέταρτο (4ο) εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου στην οποία:

- α) αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της μεταπτυχιακής εργασίας,
- β) προτείνεται ο επιβλέπων καθηγητής (αν δεν έχει ήδη ορισθεί από την έναρξη των μεταπτυχιακών σπουδών του φοιτητή) και
- γ) επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας,

ορίζει τον επιβλέποντα και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκρισή της, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων (παρ. 4, άρ. 34, Ν. 4485/2017).

Ο επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι μέλος ΔΕΠ του οικείου Τομέα που διδάσκει στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Από τα υπόλοιπα δύο μέλη της τριμελούς επιτροπής το ένα μπορεί να είναι μέλος ΔΕΠ άλλου Τμήματος του ιδίου ή άλλου ΑΕΙ της ημεδαπής.

Το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ και η Συντονιστική Επιτροπή έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή. Ο φοιτητής μπορεί να απευθύνεται στους Συμβούλους Σπουδών για επίλυση ζητημάτων που έχουν σχέση με την καθοδήγηση των σπουδών τους στη βάση υλοποίησης του Προγράμματος.

► Μεταπτυχιακή Έρευνα

Ο σχεδιασμός της μεταπτυχιακής έρευνας κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή γίνεται με ευθύνη και πρωτοβουλία του επιβλέποντος καθηγητή. Για τον εντοπισμό του ειδικού γνωστικού πεδίου έρευνας είναι απαραίτητα τα ακόλουθα προσεγγιστικά στάδια:

- Βιβλιογραφική ανασκόπηση 1^{ου} βαθμού σε ένα ευρύ πεδίο γνωστικής ύλης.
- Εντοπισμός βιβλιογραφικών περιοχών με ενδιαφέρουσες ερευνητικές ελλείψεις.
- Βιβλιογραφική ανασκόπηση 2^{ου} βαθμού σε ένα εξειδικευμένο πεδίο γνωστικής ύλης.
- Άτυπη παρουσίαση στον επιβλέποντα καθηγητή των κύριων τάσεων της εξειδικευμένης αυτής βιβλιογραφίας.
- Εντοπισμός 2-3 αξιόλογων ερευνητικών προβλημάτων, τα οποία θα αποτελέσουν τη βάση της διατριβής.
- Συγγραφή της ερευνητικής πρότασης, η οποία θα πρέπει να περιέχει τα κεφάλαια: *Εισαγωγή, Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας, Μεθοδολογία.*

*Πριν την έναρξη της πειραματικής διαδικασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να παρουσιάσει δημόσια και ενώπιον της τριμελούς επιτροπής την **ερευνητική του πρόταση**.*

Με την ερευνητική πρόταση ο φοιτητής θέτει με συγκεκριμένο και σαφή τρόπο το ερευνητικό πρόβλημα και το ερευνητικό ερώτημα ή τα ερευνητικά ερωτήματα, τη φύση και τη σπουδαιότητα της μελέτης, τη θεωρητική βάση, την υπάρχουσα βιβλιογραφία, τη μεθοδολογία εξέτασης του προβλήματος και τον τρόπο επεξεργασίας και ανάλυσης των δεδομένων.

Η ερευνητική πρόταση υποβάλλεται αφού ο φοιτητής ολοκληρώσει την παρακολούθηση 2/3 των μαθημάτων του Προγράμματος, με την προϋπόθεση σε αυτά να περιλαμβάνονται τα μαθήματα κορμού Μεθοδολογία Έρευνας I, Μεθοδολογία Έρευνας II και Στατιστική ΦΑΑ I και Στατιστική ΦΑΑ II, καθώς και το προχωρημένο μάθημα της κατεύθυνσής του. Η προετοιμασία του φοιτητή για τη συγγραφή της ερευνητικής πρότασης μπορεί να αρχίσει και νωρίτερα στη διάρκεια των μεταπτυχιακών του σπουδών.

Τουλάχιστον 10 ημέρες πριν τη δημόσια παρουσίαση υποβάλλεται στη Γραμματεία του ΠΜΣ (α) ένα (1) αντίτυπο της ολοκληρωμένης ερευνητικής πρότασης, (β) έντυπο με υπογραφές των μελών της τριμελούς επιτροπής ότι την παρέλαβαν, (γ) σύντομο βιογραφικό σημείωμα σχετικά με το ακαδημαϊκό έργο του κατά την περίοδο των μεταπτυχιακών του σπουδών, καθώς και (δ) περίληψη της πρότασης την οποία η Γραμματεία υποχρεούται να κυκλοφορήσει ευρέως στην Πανεπιστημιακή κοινότητα δημοσιοποιώντας το γεγονός.

Η διάρκεια της δημόσιας παρουσίας της ερευνητικής πρότασης δεν υπερβαίνει τα 60 λεπτά (20 λεπτά παρουσίαση από τον φοιτητή, 30 λεπτά κριτική συζήτηση από τα μέλη της τριμελούς επιτροπής και 10 λεπτά αξιολόγηση της πρότασης -κεκλεισμένων των θυρών- από τα μέλη της τριμελούς επιτροπής). Η ερευνητική πρόταση γίνεται αποδεκτή (με τροποποιήσεις ή χωρίς), συντάσσεται πρακτικό και ο φοιτητής συνεχίζει την έρευνα. Σε

αντίθετη περίπτωση η Συντονιστική Επιτροπή μετά από εισήγηση της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής αποφασίζει την επανέναρξη της διαδικασίας.

Η **ερευνητική διατριβή** πρέπει να είναι πρωτότυπη, αυτοτελής και δημοσιεύσιμη σε έγκριτο επιστημονικό περιοδικό τουλάχιστον της ημεδαπής.

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η Ελληνική ή η Αγγλική. Στο εξώφυλλο της διατριβής θα πρέπει να υπάρχουν ο λογότυπος της Σχολής και του Ιδρύματος, το όνομα του μεταπτυχιακού φοιτητή και ο τίτλος της διατριβής, ενώ θα πρέπει να αναφέρονται και τα ονόματα της τριμελούς επιτροπής και κάθε σχετικό στοιχείο σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Οδηγό Σπουδών του Π.Μ.Σ.

Για να εγκριθεί η εργασία, ο φοιτητής οφείλει να την **υποστηρίξει δημόσια** ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής (παρ. 4, άρ. 34, Ν. 4485/2017). Η διάρκειά της υποστήριξης δεν υπερβαίνει τα 75 λεπτά (30 λεπτά παρουσίαση από τον φοιτητή, 30 λεπτά κριτική συζήτηση από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής και 15 λεπτά αξιολόγηση της διατριβής - κλεισμένων των θυρών- από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής). Για την έγκριση της εργασίας απαιτείται η σύμφωνη γνώμη δύο (2) τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής και συντάσσεται πρακτικό.

Τριάντα (30) μέρες πριν τη δημόσια υποστήριξη της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται:

- ▶ Να καταθέσει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. αντίγραφο της εργασίας και έντυπο παραλαβής της από τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής υπογεγραμμένο.
- ▶ Να καταθέσει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. έντυπο σχετικά με την ημερομηνία και την ώρα που θα πραγματοποιηθεί η δημόσια υποστήριξη υπογεγραμμένο από τον επιβλέποντα καθηγητή.
- ▶ Να καταθέσει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. την περίληψη της Διατριβής σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
- ▶ Να καταθέσει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. σύντομο βιογραφικό σημείωμα σχετικά με το ακαδημαϊκό έργο του κατά την περίοδο των μεταπτυχιακών του σπουδών.
- ▶ Να συνεργαστεί με τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και το Εργαστήριο Οπτικοακουστικών Μέσων για την πληρέστερη προετοιμασία της πρόσκλησης και της διαδικασίας παρουσίασης της μεταπτυχιακής διπλωματικής πρότασης και εργασίας.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος (άρ. 34, παρ. 5 Ν.4485/17).

Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

Για την απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτείται η επιτυχής εξέταση στα προβλεπόμενα από το οικείο Πρόγραμμα μαθήματα, σε συνδυασμό με τη συμμετοχή του μεταπτυχιακού φοιτητή στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων που έχουν ειδικά οριστεί γι' αυτόν, καθώς επίσης και με την επιτυχή υποστήριξη της μεταπτυχιακής διατριβής.

Για τη διαδικασία αίτησης απόκτησης Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης κατατίθενται στη Γραμματεία τα εξής:

- ▶ Δύο (2) αντίγραφα της διατριβής (1 έντυπο βιβλιοδετημένο σε δερματόδετη μορφή και 1 σε ηλεκτρονική μορφή)
- ▶ Βεβαίωση του βιβλιοθηκονόμου ότι παρέλαβε ένα βιβλιοδετημένο αντίγραφο
- ▶ Σημείωμα του επιβλέποντα ότι έγιναν οι απαραίτητες διορθώσεις
- ▶ Αίτηση απόκτησης Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης.

▶ Υποχρεώσεις και Δικαιώματα Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α' κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (παρ.3, αρ.34, Ν.4485/2017).

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

Κάθε Μεταπτυχιακός Φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοεί και να αποδέχεται εν δυνάμει τις εξής βασικές προϋποθέσεις της συμμετοχής του στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών:

α) Η παρουσία του στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι μια συνειδητή επένδυση ζωής, φιλοσοφίας και αποφασιστικότητας για μέγιστη συμμετοχή στην αμφίδρομη λειτουργία της κατάκτησης της γνώσης και της προσφοράς στην επιστήμη.

β) Η προθυμία να συνεργάζεται τόσο με τα μέλη της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής του όσο και με κάθε άλλο διδάσκοντα ή ερευνητή του Προγράμματος, για θέματα που άπτονται της ερευνητικής του επιμόρφωσης και της επιστημονικής του κατάρτισης.

γ) Η συνεργασία του με τον επιβλέποντα καθηγητή είναι αυτονόητη και καθοριστική για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των ατομικών στόχων των σπουδών και της ερευνητικής του δραστηριοποίησης, χωρίς βέβαια αυτό να του στερεί το αναφαίρετο δικαίωμα να έχει άποψη και να τη διατυπώνει άμεσα και δημιουργικά.

δ) Η αποφασιστικότητά του για πρόοδο και ανέλιξη σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υποκαταστήσει το ακαδημαϊκό ήθος, την επιστημονική συνέπεια και την αντικειμενικότητα, με την οποία θα αντιμετωπίζει κάθε εύλογη δυσκολία ή απαίτηση του Προγράμματος.

ε) Η πρόταση του στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών και η συνολική ακαδημαϊκή και επιστημονική του εικόνα, πρέπει να είναι αμιγώς προσωπική κατάκτηση και έργο των δικών του ικανοτήτων.

στ) Η συμμετοχή του στις προγραμματισμένες ή έκτακτες δραστηριότητες του Προγράμματος, είτε αυτές οδηγούν σε προβλεπόμενη αξιολόγηση είτε είναι γενικού επιμορφωτικού χαρακτήρα, πρέπει να είναι πρόθυμη, ανελλιπής και δημιουργική.

ζ) Η συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών στα μαθήματα είναι υποχρεωτική και αξιολογείται κατά την κρίση του διδάσκοντα.

η) Προβλήματα σχετικά με την παρακολούθηση των μαθημάτων αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση σε 1ο βαθμό από τον διδάσκοντα και την τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή και σε 2ο βαθμό από τον Διευθυντή Μεταπτυχιακών Σπουδών και τη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ.

θ) Ζητήματα υγείας ή άλλων κοινωνικών ή οικογενειακών προβλημάτων, τα οποία δυσχεραίνουν την ανελλιπή συμμετοχή του μεταπτυχιακού φοιτητή, επιλύονται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. μετά από σχετική αίτηση του φοιτητή και συνεννόηση με τον διδάσκοντα.

ι) Ένα θεωρητικό μάθημα υπολογίζεται ότι έχει διδαχθεί, εφόσον έχει πραγματοποιηθεί το 100% των προβλεπόμενων ωρών διδασκαλίας.

κ) Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής έχει το δικαίωμα να αλλάξει ένα μάθημα μέσα σε διάστημα 20 ημερών από την έναρξη των μαθημάτων. Μετά την παρέλευση του χρονικού αυτού ορίου χρειάζεται έγκριση της Συντονιστικής Επιτροπής και έγγραφη άδεια του Διευθυντή Μεταπτυχιακών Σπουδών.

λ) Οι φοιτητές μετέχουν ενεργώς στις συζητήσεις, ασκήσεις και ερευνητικές δραστηριότητες του Προγράμματος.

μ) Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής με την εγγραφή του στο Πρόγραμμα:

i. αποδέχεται τις οδηγίες του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και αναγνωρίζει το δικαίωμα της Συντονιστικής Επιτροπής να αποφασίσει τη διαγραφή του σε περίπτωση οριστικής αποτυχίας.

ii. αποδέχεται χωρίς δισταγμούς τις υποχρεώσεις που καθορίζει κάθε διδάσκων για τη διδακτική και βαθμολογική διαχείριση του μαθήματος που διδάσκει στα πλαίσια του Προγράμματος.

Δεν προβλέπεται η χορήγηση υποτροφιών με χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα. Οι αριστούχοι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν υποτροφίες μέσω κρατικών φορέων (π.χ., ΙΚΥ), μέσω συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα και από ιδιωτικά κληροδοτήματα.

Η Συνέλευση της Σχολής, μετά την εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- υποπέσουν σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (Ν.2121/93) κατά τη συγγραφή των προβλεπομένων εργασιών τους,
- αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές (παρ.1., άρ.44, Ν.4485/2017). Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών όσον αφορά το σύνολο του Π.Μ.Σ. και των δραστηριοτήτων του θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του προγράμματος, ενώ θα κοινοποιούνται στο κάθε διδάσκοντα τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του κάθε μαθήματος.

Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Σχολής και σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. ή του Αναπληρωτή του, του Προέδρου του Τμήματος ή του Αναπληρωτή του και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

▶ **Ανάθεση Διδασκαλίας – Διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ.**

Το Π.Μ.Σ. «Βιολογία της Άσκησης» στηρίζεται σε έναν βασικό κορμό μελών Δ.Ε.Π. της Αθλητικής Επιστήμης με εμπειρία και προσήλωση στο καθήκον τους να συνεισφέρουν στην επιστημονική κατάρτιση των υποψηφίων μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών, με την προσπάθεια να δικαιώνεται στο πέρασμα των χρόνων. Τα μέλη Δ.Ε.Π. που απαρτίζουν το διδακτικό προσωπικό του Π.Μ.Σ. υπηρετούν γνωστικά αντικείμενα που είναι συναφή με τις ειδικεύσεις του Προγράμματος.

Οι διδάσκοντες του Π.Μ.Σ., προέρχονται, τουλάχιστον κατά 80%, από:

- ▶ μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος
- ▶ μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, κατόχους διδακτορικού διπλώματος,
- ▶ ομότιμους καθηγητές (άρ. 69, Ν.4386/2016) και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος,
- ▶ διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112),

► επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους/είτε κάτοχους διδακτορικού διπλώματος είτε υποψήφιους διδάκτορες είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας, οι οποίοι μπορεί να απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι με απόφαση της Συνέλευσης και πράξη του Προέδρου του οικείου Τμήματος για τη διεξαγωγή διδακτικού, κλινικού και ερευνητικού έργου, καθοριζόμενου με τη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του ακαδημαϊκού υποτρόφου και του Πρύτανη του οικείου ΑΕΙ. (παρ. 7, άρ. 29, Ν. 4009/2011).

Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης το Τμήματος ανατίθεται διδασκαλία σε:

- μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ,
  - ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του αρ. 13Α, Ν. 4310/2014,
  - επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.,
  - επισκέπτες μεταδιδακτορικούς ερευνητές, Έλληνες ή αλλοδαπούς νέους επιστήμονες, κάτοχους διδακτορικού διπλώματος (παρ.7, άρ. 16, Ν.4009/2011)
- ή γίνονται νέες προσλήψεις/συμβάσεις σύμφωνα με τα ανωτέρω (παρ. 1, 2, 5 & 6, αρ. 36, Ν.4485/2017).

Η ανάθεση διδασκαλίας μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του Π.Μ.Σ. γίνεται ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε. και έγκριση της Συνέλευσης της Σχολής.

Κάθε διδάσκων στο Πρόγραμμα θα πρέπει:

- α. Να εξαντλεί τις υπάρχουσες προϋποθέσεις και δυνατότητες και να βρίσκει πρόσθετες, ώστε η κινητικότητα του Προγράμματος να είναι συνεχής και παραγωγική.
- β. Να κατανοεί τη βασική αρχή ότι επίκεντρο ενός σύγχρονου μεταπτυχιακού προγράμματος είναι η υπό διαμόρφωση προσωπικότητα του υποψήφιου επιστήμονα και ο σεβασμός της χωρίς όρους και διακρίσεις.
- γ. Να προασπίζει την αξία και το κύρος της επιστημονικής και ερευνητικής διαδικασίας, οριοθετώντας με σαφήνεια προς κάθε κατεύθυνση την ενδεδειγμένη πορεία κατάκτησης της επιστημονικής γνώσης μέσα από εργώδη αναζήτηση και μελέτη.
- δ. Να προεκτείνει διαρκώς τις γνωστικές του δυνατότητες στον ευρύτερο χώρο των συναφών επιστημονικών πεδίων, προκειμένου να είναι σε θέση να προσφέρει σύνθετη, διεπιστημονική, σύγχρονη γνώση.
- ε. Να είναι προσιτός, ήρεμος και συνεργάσιμος με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, και να παρέχει χωρίς διακρίσεις τις γνώσεις και τις εμπειρίες του στο βωμό της επιτυχούς πορείας των υποψηφίων νέων επιστημόνων στις σπουδές τους.
- στ. Να παρουσιάζει σαφές σχέδιο μαθήματος με οδηγίες, βιβλιογραφία και εμπλουτισμένο θεματολόγιο σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, ώστε η διδακτέα ύλη να καλύπτει επαρκώς τις επιστημονικές απαιτήσεις του αντικειμένου.

ζ. Να διευκολύνει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές στην επικοινωνία τους με όλους τους διδάσκοντες και ει δυνατόν με τις ερευνητικές τους δραστηριότητες, για να αποκτήσουν πρόσθετες πολύπλευρες εμπειρίες από επιστήμονες διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων.

η. Να υποδεικνύει την αναγκαιότητα της μεθοδικής προετοιμασίας και του σχεδιασμού της επιστημονικής έρευνας που απαιτεί το πρόγραμμα, με γνώμονα την επιτυχή έκβασή της αλλά και την προοπτική παραγωγής αποτελεσμάτων υψηλής στάθμης.

θ. Να συμμετέχει ως επιβλέπων καθηγητής ενεργά στην οργάνωση της παρουσίασης της ερευνητικής πρότασης κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή, με στόχο τον έλεγχο των δυνατοτήτων και προοπτικών της έρευνας και τη βελτίωση των μεθοδολογικών της απαιτήσεων.

ι. Να οργανώνει συζήτηση των αποτελεσμάτων των εξετάσεων ή εργασιών, με στόχο τη μεγιστοποίηση της μάθησης μέσα από τον εντοπισμό των λαθών και την παραδειγματική παρουσίαση εξαίρετων επιδόσεων.

κ. Να επιτρέπει τη δυνατότητα της αυτο-αξιολόγησης και της ετερο-αξιολόγησης, με στόχο την καλλιέργεια της αντικειμενικότητας της κρίσης και την απόκτηση εμπειριών συνυπευθυνότητας και αυτοκριτικής.

λ. Να ανακοινώνει τα αποτελέσματα εξετάσεων, εργασιών, εργαστηριακών ασκήσεων και άλλων αξιολογήσεων εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ημέρα διεξαγωγής τους, και να επιτρέπει την πρόσβαση κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή στα γραπτά του μετά τη διόρθωση.

μ. Να έχει την τελική ευθύνη της επιλογής του θέματος έρευνας για κάθε έναν από τους υπό επίβλεψη μεταπτυχιακούς φοιτητές του και να εξαντλεί τις δυνατότητες επιτυχούς έκβασής της, ανεξάρτητα από τον υπόλοιπο φόρτο εργασίας.

ν. Να ενημερώνει τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο αδυνατεί να αναλάβει την επίβλεψη ενός μεταπτυχιακού φοιτητή, ώστε η επίβλεψη να ανατίθεται σε άλλον διδάσκοντα ή σε ειδική συμβουλευτική επιτροπή.

► Υποδομή Π.Μ.Σ.

1. Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα, βιβλιοθήκη, και εργαστήρια του Τμήματος.

- Η βιβλιοθήκη του Τμήματος στηρίζει τη λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και παρέχει άρτια εξυπηρέτηση στους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Προς το σκοπό αυτό είναι συνδρομητής στα κυριότερα διεθνή περιοδικά αθλητικής επιστήμης και προμηθεύεται για τις ανάγκες του Προγράμματος ελληνικά και ξενόγλωσσα επιστημονικά βιβλία και μονογραφίες.
- Η χρήση των εργαστηρίων γίνεται κατόπιν έγκρισης από τον αρμόδιο Διευθυντή. Για να χρησιμοποιήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές τα όργανα ενός εργαστηρίου

πρέπει να σέβονται τους κανόνες λειτουργίας του και να είναι εξοικειωμένοι με αυτά.

2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., η οποία στελεχώνεται καταλλήλως, τουλάχιστον με ένα άτομο και είναι υπό την επιστασία της Γραμματείας του Τμήματος.

3. Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από:

α) τον προϋπολογισμό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και των συνεργαζόμενων για την οργάνωσή του φορέων σύμφωνα με το άρθρο 43,

β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,

δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,

ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,

στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.)

ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

Η μη καθιέρωση επιβολής διδάκτρων ήταν συνειδητή επιλογή των συντελεστών του Π.Μ.Σ. από την αρχή της λειτουργίας του, και κρίθηκε ως μια σημαντική συνεισφορά στην υπηρεσία του Δημόσιου Πανεπιστημίου. Από την άλλη πλευρά, υπήρξαν φοιτητές του Π.Μ.Σ. που διεκδίκησαν και κατάφεραν να κερδίσουν με αξιοκρατικά κριτήρια υποτροφίες για τη στήριξη των σπουδών τους. Αξιοποιήθηκε στο έπακρο η δημόσια χρηματοδότηση, αλλά και η ενίσχυση που δέχθηκε το Π.Μ.Σ. από το Ε.Κ.Π.Α. στα πλαίσια χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, και με τον τρόπο αυτό κατάφερε να εξασφαλίσει ειδικό επιστημονικό εξοπλισμό, πάνω στον οποίο βασίστηκε η υλοποίηση των ερευνητικών προτάσεων. Δημιουργήθηκε διάυλος επικοινωνίας και συνεργασίας με άλλες ερευνητικές και ακαδημαϊκές μονάδες και με τον τρόπο αυτό καθιερώθηκαν κοινές επιτροπές καθοδήγησης και αξιολόγησης των μεταπτυχιακών εργασιών και των διατριβών.

4. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του Π.Μ.Σ., ο οποίος κατατίθεται στο Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του ΕΚΠΑ (παρ. 2, άρ.44, Ν.4485/2017). Ο εν λόγω απολογισμός με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της ΕΣΕ (παρ. 5, άρ.44, Ν.4485/2017).

5. Η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του Ν.4485/2017.

Οδηγός Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Βιολογία της Άσκησης»

ΦΕΚ Τεύχος Β' 2555/02.07.2018

&

ΦΕΚ Τεύχος Β' 4583/18.10.2018